

Використання біографічних досліджень у виховній роботі зі студентами

Н.П.ТРИПУТІНА

Харківська національна академія міського господарства

Майбутнє людства залежить від тих принципів та уявлень, які закладаються нині системою освіти та виховання у світогляді майбутніх поколінь. Формування життєвих цінностей, мотивації, соціальних норм, що будуть регулювати діяльність майбутнього випускника, його установки та ідеали, становить завдання виховних структур ВНЗ. Однією з головних цілей педагогів є допомога молодій людині у її адаптації до складних вимог сучасного суспільства – тобто *соціалізація*. У досягненні цієї мети важко переоцінити той досвід, який містить життя та діяльність видатних вчених та практиків минулого. Адже пройдений ними життєвий шлях демонструє модель успішної творчої реалізації особистості, яка часто відбувалася попри складні соціально-політичні та економічні умови життя. І що дуже важливо – це те, що виховний вплив прикладів високопрофесійної та самовідданої праці в обраній галузі значно посилюється по мірі наближення до об'єкта виховання – студента. Тобто для вихователя важливо пропонувати у якості взірців не якогось, хай і дуже славетного діяча, але віддаленого роками й кілометрами, а людину, яка безпосередньо пов'язана з історією становлення та розвитку нашого власного навчального закладу.

А історія ця дуже багата на видатних вітчизняних науковців та освітян. Серйозна спроба познайомити широкий загал із яскравими представниками науково-педагогічного колективу нашого навчального закладу була зроблена авторами збірки „Выдающиеся педагоги высшей школы г. Харькова. Биографический словарь” у 1998 р. Справжня галерея портретів славетних представників професорсько-викладацького корпусу академії подана у ювілейному виданні ”Харківська державна академія міського господарства” у 2002 р. За 7 років, які пройшли з часу виходу цієї книги, дослідниками історії ХНАМГ виконана чимала робота, яка дозволила значно розширити інформацію про вже відомих діячів. Так сталося, наприклад, з видатним діячем українського національно-демократичного руху соціалістичного спрямування, соратником М.О.Скрипника Петром Юрійовичем Дятловим, біографічний нарис про якого було вміщено у першому тому видання „Реабілітовані історією”. До другого тому цього багатотомного видання буде включено нарис про головного будівничого харківської каналізації, званого фахівця з питань водовідведення та санітарної очистки міст Даниїла Самойловича Черкеса. Розгорнуті публікації, присвячені

цим діячам були поміщені відповідно в газетах „Слобідський край” за 1 березня 2008 р. та „Моя Батьківщина” за 10 червня 2007 р.

Але по праву пишатися ми можемо відкриттям історії життя та діяльності провідного науковця України та Радянського Союзу, відомого закордонним фахівцем лісівника, дендролога, знаного еколога та ландшафтного архітектора професора, заслуженого діяча науки Російської федерації Олександра Івановича Колеснікова. Нині готується до захисту дисертаційне дослідження, присвячене життєвому шляху та науково-педагогічній і практичній діяльності цієї видатної людини. Підготовлені матеріали вже лягли в основу бесід, проведених зі студентами протягом минулих семестрів.

На черзі – розробка теми стосовно життя та діяльності керівника харківського водопроводу перших десятиріч ХХ ст. Дмитра Дмитровича Тица. Зібрані важливі матеріали, які зможуть доповнити життєпис відомих харківських архітекторів Володимир Миколайовича Петі і Григорія Олександровича Карапетяна, директора технікуму зеленого будівництва Кирила Михайловича Макаренка, і ректора ХІКГ в середині 1930-х рр. Євгена Івановича Михайлова.

Повернути нашим сучасникам пам’ять про цих самовідданих трудівників та професіоналів найвищого гатунку, вірних синів нашої Вітчизни ми вважаємо своїм моральним обов’язком.

У той же час ми не маємо права залишати поза увагою тих людей, які живуть і творять поряд з нами, які уславлюють вітчизняну науку видатними досягненнями і є нині гордістю нашої академії. Зібраний про їхнє життя та діяльність матеріал регулярно надсилається до енциклопедичних видань сучасної України (наприклад, Енциклопедія сучасної України) та довідників нашого міста. Бібліотека ХНАМГ старанно збирає їх наукові праці, веде каталог їх наукової доробки, готує бібліографічні видання, присвячені їх діяльності. Цікавий матеріал містять випущені музейним комплексом академії альманахи, в яких зокрема висвітлено життя та творчість Анатолія Гавриловича Євдокимова, Кемаля Кадировича Намітокова, провідних викладачів кафедри геоінформаційних систем і геодезії. На жаль, через перевантаженість сектора оперативної поліграфії академії досі не зустрілися зі своїм читачем вже підготовлені альманахи, присвячені Д.С.Черкесу та О.І.Колеснікову.

На завершення виступу хотілося б зазначити, що зібрана інформація може поповнити арсенал засобів виховної роботи зі студентами.

